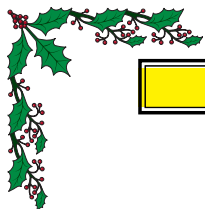

vom budnošću, s bistrinom njegova pogleda, s otvorenošću, s mogućnošću percepcije svih njegovih osjetila.

Ono "Vrijeme je" izraz je hitnosti. Hitnosti zato jer je šteta od svakog nadoživljenog trenutka koji nam može promaknuti prevelika.

No sve je to ipak moguće samo pod jednim uvjetom: da otkrijem sebe, da doista pronađem sebe gdje spavam na nekoj ležaljci dopuštajući da kraj mene prolazi najvredniji dio života. Tek kad se to dogodi, moći ću vidjeti što mi još treba...

A možda mi drugo više neće biti ni potrebno, odnosno, dogodit će se samo od sebe... Bitno je, naime, 'biti budan', a ja to jesam čim shvatim da spavam. Kad sam shvatio da spavam, spavanje je već prošlost!

NAŠA PREZIMENA

Sveto ime donosi podatke o risičkim prezimenima ...

STAŠIĆ

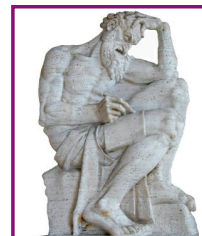
U Risiki živi sedam osoba s prezimenom Stašić.

Enciklopedija:

Prezime Stašić nose Hrvati, većim dijelom sa otoka Krka. Razmjerno najviše Stašića u proteklih sto godina rođeno je u Risiki na o. Krku, gdje se svaki deseti stanovnik prezivao Stašić. U Hrvatskoj danas živi oko 120 Stašića u 55 domaćinstava, a podjednako ih je bilo i sredinom prošlog stoljeća, uz manji pad. Stašići su prisutni u 4 hrvatske županije u ukupno 11 općina i 15 naselja, najviše u Rijeci (50), Vrbniku (25), Krku (10), Donjoj Lomnici kraj Velike Gorice (7), i u Risiki na otoku Krku (7). Među poznatijim (živim) Stašićima najviše ih je gospodarstvenika, te par znanstvenika i liječnika.

**ŽALOSNA
ISTINA**

SVETO IME

župni bilten - RISIKA

I. NEDJ. DOŠAŠĆA - 28.XI.2010.

Broj: 38(182)

*K tebi, Gospodine,
uzdižem dušu svoju,
u tebe se uzdam,
Bože moj...
koji se u tebe uzdaju
postidjet se neće.*

(Ulazna pjesma današnje mise)

“VRIJEME JE...”

Drugo čitanje današnje mise, odlomak iz poslanice sv. Pavla Rimljanima (13, 11-14) može nam i treba biti posebno poticajno baš u ovo vrijeme, vrijeme došašća, koje započinjemo. Zato ćemo mu u ovom Svetom imenu posvetiti posebno razmišljanje.

“Vrijeme je da se ustane”, “Vrijeme je da se krene”... i mnoštvo sličnih izričaja naslušali smo se i slušamo gotovo svakodnevno u našem životu, još od vremena kad nas je mama dizala iz kreveta da idemo u školu, ili požurivala na autobus.

“Sve ima svoje vrijeme”, “sve u svoje vrijeme” i sl. drugi je niz izričaja, srodan spomenutome, pri čemu osjećamo da se radi o jednom stvarnom i nezaobilaznom vidu naše egzistencije, koji ima nekakvu svoju nutarnju zakonitost koja se ne bi smjela remetiti, i koja ostaje takva kakva jest i onda kada joj se mi izmaknemo. Potpuno je na toj istoj liniji doživljavanja i izraz “Sad nije vrijeme za to”. To što se netko u procjeni konkretne situacije ili u primjeni nekog takvog izraza na neko aktualno stanje može prevariti, ne mijenja načelno ništa na stvari. To su jednostavno izričaji prikladni izraziti određeno duševno stanje ili potrebu koja je, međutim, uvijek u nekoj vezi s vremenom.

Teško je moguće, ako uopće, ‘čuti’ sv. Pavla ako u nama ne zatitraju pohranjena iskustva vezana uz takve doživljene savjete, upozorenja, pozive...

Sv. Pavao u poslanici Rimljanima zove: “Vrijeme je da se oda sna pre-nemo”. Snom se dakako služi na analoški način, koristi ga kao usporedbu. Svakome je jasno da se ne radi o fiziološkom snu, nego o snu u prenesenom smislu riječi. Sv. Pavao govori tako jer ne može drukčije, nema izbora. Na duhovnom su području analogije neizbježne, nužne. Ne smijemo, međutim, zaboraviti da sv. Pavao ne rabi slučajno baš tu analogiju. Da nije tako, mogli bismo joj naći i neku drugu zamjenu (što ne bi bilo teško). To ne bi bilo mudro, jer bismo u najmanju ruku otupili onu “oštricu” s kojom Pavao ovdje sigurno računa. Slika sna očito najbolje odgovara onome što on želi reći, na što želi upozoriti. Tu nam opet može pomoći jedna sintagma koju nerijetko koristimo u našem svakodnevnom životu. Možemo evocirati iskustvo koje imamo kada o sebi ili o nekom drugom moramo reći da se “uljuljao u san”. Najčešće taj izraz upotrebljavamo kasnije, kada se netko već ‘probudio’, odnosno kada ga je ‘gruba’ stvarnost probudila iz tog sna. Tada se, naime, najlakše shvati i osjeti što je to značilo “biti uljuljan u san”.

A lako se uljuljati u san. Ako ništa drugo, naša iskonska potreba za sigurnošću i spokojem vrlo nam efikasno ‘pomaže’, a da toga nismo ni svjesni, da stvorimo tu svojevrstu iluziju. Da, iluziju, jer sada ‘nije vrijeme za to’. Kao što vozaču nije ‘vrijeme za spavanje’ kada se nalazi za upravljačem automobila ili mornaru kada je za kormilom broda. U takvu se slučaju najčešće događa da ‘vrijeme buđenja’ bude u nekoj grabi (ili čak “kod sv. Petra”, kako ljudi znaju reći), odnosno u valovima mora.

Poziv sv. Pavla je toliko jednostavan i teorijski tako jasan da on izuzetno lako za nas može biti doslovno “pucanj u prazno”. U velikoj smo opasnosti da ga preolako shvatimo.

Nezaobilazna pretpostavka djelotvornosti Pavlova poziva, naime, jest: postati svjestan da spavam. I čim se to dogodi, ja sam budan, drugo i nije

potrebno. Problem nedjelotvornosti ovog jasnog poziva leži upravo u tome što mi mislimo da ne spavamo, mislimo da smo budni. I dokle god tako osjećamo, nema mnogo vjerojatnosti da ćemo se “prenuti”. To neko naše nazovi-bu-đenje, u koje sami sebe uspijemo uvjeriti dok slušamo Pavla i dosljedno tome opet sebe umiriti, nije tada ništa drugo nego nastavak, dio već dobro etablirane uljuljanosti u neki određeni ili čak generalni san.

Dobro je uočiti da sv. Pavao ovdje ne govori nevjernicima, nego baš vjernicima. Njih pokušava probuditi. Iz toga se lako zaključuje da biti vjernik ne znači automatski i biti budan. Mi smo na ovome mjestu možda veoma skloni nevjernike smjestiti u kategoriju onih koji spavaju, a sebe iz nje ugodno isključiti. I time za sebe automatski riješimo problem. Sv. Pavao nam ne daje to pravo. Što više on iz tog poziva ne isključuje ni sebe, on ne govori ‘vi’ nego ‘mi’.

Razne su prilike i okolnosti koje čovjeku mogu prostrti ugodnu ležaljku na kojoj se uljulja u još ugodniji san. Na osobnoj razini to mogu biti (i jesu) razni uspjesi (pravi ili fiktivni, svejedno), dobro mišljenje okoline, javno mnijenje koje mi ide u prilog, da ne govorimo o aplaudiranju, pohvalama, častima i sl. Na društvenoj ili nacionalnoj razini može se uočiti kakva tu opasnost prijeti od onih bolesti kojima znade biti zaražena kolektivna svijest, a koje obično zovemo ‘mitovima’, bez obzira odnosili se oni na sadašnjost ili na prošlost. Ne bismo se trebali zavaravati, mitova ima u svakom narodu. Katolički narodi (možda) imaju svoje specifične mitove, iako sigurno ne svi u jednakoj mjeri. U svim tim slučajevima čovjek je, pojedinac ili zajednica, negdje van realnosti, ili tu realnost u najboljem slučaju doživljava samo u jednoj njezinoj dimenziji ispuštajući iz vida sve ostalo.

Gotovo je uvijek uzrokom buđenja i otrježnjenja nekakva opasnost koja se na vrijeme uspije uočiti. Dakle, u konačnici strah. Nije tako u ovom slučaju kod sv. Pavla. Njemu je povod za poziv na buđenje i povod za buđenje samo ‘lijepo, sunčano sutra’. Ovdje nije strah nego radost ona motorna snaga koja čovjeka diže iz sna. Shvaćamo da je moguće probuditi se i zbog nečega što je ljepše od aktualnog ‘sna’ i da je baš takvo iskustvo posebno vrijedno. To se, doduše, u svakodnevnom životu rjeđe događa. No da je to tako potvrdit će nam analogna iskustva iz našeg djetinjstva kada nas mama nije probudila, a mi bismo se bili toliko radovali da smo, na vrijeme probuđeni, mogli nešto doživjeti (npr. ponoćku). Jasno nam je da je iskustvo buđenja zbog radosti bitno različito od onog koje se događa zbog straha. To ne znači da probuditi se iz straha nema svoju vrijednost, no kvaliteta tih dvaju iskustava bitno je različita. Na ovom mjestu imamo pravo upitati se, ne bismo li se morali mnogo rjeđe u životu ‘buditi’ iz straha, kad bismo se češće budili zbog nečega čemu se radujemo. Pruža li nam život dovoljno ovakvih prilika da bi one druge mogle postati, ako ne izlišne, a ono barem rijetko potrebne? Čini se da nam sv. Pavao daje pravo to zaključiti.

Pavlov je pogled okrenut budućnosti koja je bitno obilježena i osmišljena susretom s Gospodinom koji dolazi. Radost susreta koju treba doživjeti nuka ga da poziva na buđenje. Poznato nam je da i polubudan čovjek može nešto doživjeti. No dubina i kvaliteta njegova doživljaja upravo je razmjerna s njego-

Tražimo Boga prije svega ostalog
i svi će se drugi problemi lako riješiti.
(Anonimus)